

УКРАЇНА

(19) UA (11) 52871 (13) U
(51) МПК (2009)
A01D 25/00
G01N 1/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ОБСТЕЖЕННЯ ВАНТАЖІВ ЯК ЗАСІБ ШВИДКОГО ВИЯВЛЕННЯ РИЗОМАНІЇ БУРЯКІВ

1

(21) u201003716

(22) 31.03.2010

(24) 10.09.2010

(46) 10.09.2010, Бюл.№ 17, 2010 р.

(72) ДАНЬКОВ ВОЛОДИМИР ЯКОВИЧ, МЕЛЬНИК
ПАВЛО ОЛЕКСІЙОВИЧ, СОЛОМІЙЧУК МИХАЙЛО
ПЕТРОВИЧ, КОРДУЛЯН РОМАН ОЛЕКСАНДРО-
ВИЧ, ЖАБЕНКО ОЛЕКСАНДР ВІКТОРОВИЧ

(73) УКРАЇНЬСЬКА НАУКОВО-ДОСЛІДНА СТАНЦІЯ
КАРАНТИНУ РОСЛИН УКРАЇНЬСЬКОЇ АКАДЕМІЇ
АГРАРНИХ НАУК

2

(57) Спосіб обстеження вантажів як засіб швидкого виявлення ризоманії буряків, що включає відбір зразків коренеплодів, який **відрізняється** тим, що проби коренеплодів відбирають на бурякоприймальних пунктах цукрових заводів пробовідбірником під час лабораторного аналізу цукросировини для визначення забрудненості і цукристості буряків з кожної 5-ї транспортної одиниці по центру на всю товщину насипу коренеплодів і аналізують їх наявність ризоманії буряків.

Корисна модель відноситься до області фітопатології, зокрема до виявлення небезпечної хвороби буряків - ризоманії і може бути використана при вирощуванні цукрових буряків для промислової переробки.

Спосіб, описаний Мовчаном та ін. [1] характеризується тим, що коренеплоди обстежують у польових буртах та під час розвантажування на бурякоприймальних пунктах з використанням БУМів (буртоукладочних машин) - найближчий аналог.

Недоліком цього способу є те, що при огляді і відборі проб коренеплодів із польових кагатів (потоково-перевалочний спосіб збирання буряків) у проби потрапляють лише коренеплоди з верхнього шару буряків; при огляді коренеплодів під час розвантажування на горизонтальних транспортерах БУМів (потоковий спосіб збирання буряків) в поле зору також потрапляють лише коренеплоди верхнього ярусу, що не дає можливості достовірно оцінити кількість уражених ризоманією коренеплодів в тому чи іншому сільгосппідприємстві.

Задача корисної моделі розробити менш затратний та ефективніший спосіб обстеження бурякових вантажів на виявлення ризоманії та підвищити точність аналізу.

Задача досягається тим, що кількість уражених ризоманією буряків визначають одночасно з відбором проб для визначення забрудненості і цукристості коренеплодів в лабораторіях бурякоприймальних пунктів або цукрозаводів.

Приклади здійснення способів.

Приклад 1.

За найближчим аналогом коренеплоди обстежують у польових буртах і на бурякоприймальних пунктах. Із польових кагатів по периметру в 10-20 місцях відбирають проби коренеплодів по 100 штук у кожній. Якщо на даній ділянці поля є кілька польових буртів, то з кожного із них відбирають 5-6 проб коренеплодів по 100 штук. На бурякоприймальних пунктах оглядають кожну п'яту транспортну одиницю на бракувальних площадках або на горизонтальних транспортерах БУМів. Недоліком способу є те, що в пробу потрапляють коренеплоди лише з верхнього шару буряків, що різко зменшує точність визначення кількості коренеплодів із симптомами ризоманії (додаток 1, таблиця).

Приклад 2.

При надходженні вантажів із цукросировиною на бурякоприймальні пункти заводів з кожної 5-10 автомашин усіх без винятку бурякопостачальників у сировинній лабораторії відбирають проби коренеплодів по всій товщині насипу буряків пробовідбірником «Рюпро» (додаток 2, фігура). При слабкому потоці автомашин проби відбирають з кожної 5-ї транспортної одиниці. За одну виїмку в пробу потрапляє 20-30 коренеплодів. Кількість коренеплодів із симптомами ризоманії визначають на підставі 20-30 виїмок за формулою:

$$\Phi = (n \times A_1 : n \times A) \times 100$$

де Φ - кількість уражених коренеплодів, %; n - кількість виїмок, штук; A_1 - кількість уражених коренеплодів, штук; A - загальна кількість обстежених коренеплодів, штук. При цьому зростає точність аналізу (додаток 1, таблиця), а затрати часу зменшуються у 3-4 рази.

(19) UA (11) 52871 (13) U

Література:
1. Методичні рекомендації з виявлення та ідентифікації ризоманії цукрових буряків / Мовчан

О.М., Устінов І.Д., Мельник П.О. та ін. - Чернівці: Прут, 2003. - 36с.
Додаток 1

Таблиця

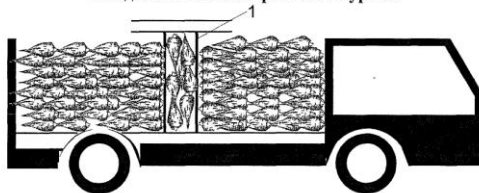
Ефективність способів обстеження вантажів на виявлення ризоманії цукрових буряків (середнє за 2007-2008рр).

Пункт обстеження	Результати обстеження вантажів на виявлення ризоманії при відборі проб					
	з польових кагатів			під час визначення технологічних якостей буряків в лабораторії цукрозаводу		
	проаналізовано коренеплодів, шт.	коренеплоди із симптомами ризоманії, шт.	% уражених коренеплодів	проаналізовано коренеплодів, шт.	коренеплоди із симптомами ризоманії, шт.	% уражених коренеплодів
ВАТ «Хрещатик»	1600	5	0,31	1053	25	2,37
Неполовецький бурякоприймальний пункт Чернівецької області	1550	2	0,13	1245	29	2,33

Примітка: відбір коренеплодів для аналізу проводився з вантажів одних і тих самих господарств.

Додаток 2

Спосіб обстеження вантажів як засіб швидкого виявлення ризоманії буряків

Вімка коренеплодів пробовідбірником (1) на бурякоприймальному пункті для визначення забрудненості і цукристості та ураження коренеплодів ризоманією